

Hayati YAZICI
Bakan
T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
ANKARA

İstanbul, 26 Haziran 2012
Ref: UB/kt:12/1153

Sayın Bakanım,

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) yayımlanmasının ardından ticaret dünyası, 1,5 seneye yaklaşan oldukça yoğun bir uyum ve hazırlık dönemi geçirmiştir. Bu sürecin ardından geçtiğimiz hafta Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından TTK ve 6103 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda değişiklikler içeren bir teklif paketi (Türk Ticaret Kanunu ile Türk Ticaret Kanunu'nun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarı) düzenlenmiştir.

Öncelikle belirtmek isteriz ki 1999 yılında hazırlıklarına başlanan ve 2005 yılından itibaren yoğun şekilde tartışılan yeni Türk Ticaret Kanunu'nda, yürürlüğe girmesine kısa bir süre kala bu derece radikal değişikliklere gidilmesi hem kamu güveni hem de yabancı yatırım açısından eleştiriye açıktır.

Teklif paketi içerisinde adli para cezası öngörülen birçok fiilin idari para cezasına dönüştürülmesi, esas sözleşme değişiklikleri için öngörülen sürenin TTK'nin yürürlük tarihinden itibaren on iki aya uzatılması ve her türlü belgede yer alması gereken bilgileri içeren Madde 39'un ek külfet yaratmayacak şekilde düzenlenmesi gibi olumlu değişiklikler bulunmaktadır. Ancak özellikle aşağıda yer verdiğimiz maddelerde yapılacak değişikliklerin yeniden değerlendirilmesi gerektiğini düşünmekteyiz.

1. Sermayenin korunması ilkesinin bir gereği olarak getirilen ve ortakların şirkete borçlanması yasağını düzenleyen Madde 358'in öngörülen şekilde değiştirilmesinin kayıt dışı ekonominin engellenmesi amacına hizmet etmeyeceği kanaatindeyiz. Şayet madde bu hali ile kabul edilir ise ortaklar cari hesabının önüne geçilmesinin imkanı bulunmayacaktır. Madde 358'in emsallerine uygun borçlanmanın istisna tutulduğu ve şirketler topluluğuna dahil şirketler arasında borçlanmanın serbest bırakıldığı şekilde değiştirilmesi daha doğru bir uygulama olacaktır.
2. TTK tüm sermaye şirketlerine Madde 397 kapsamında bağımsız denetim yükümlülüğü getirmekte idi, ancak teklif paketinde denetime tabi olan şirketlerin kapsamı daraltılmış ve bağımsız denetime tabi olacak şirketlerin Bakanlar Kurulu tarafından belirleneceği ifade edilmiştir. Bununla birlikte, Bakanlar Kurulu tarafından bağımsız denetime tabi tutulmayan şirketlerin ne şekilde denetleneceğine ilişkin olarak Kanun'da bir boşluk bulunmaktadır. Mevcut Kanun'da anonim şirketlerde zorunlu organ olarak öngörülen iç denetim sistemi kaldırılmış olduğundan, söz konusu şirketler herhangi bir şekilde denetime tabi tutulmamış

İstanbul

Meşrutiyet Caddesi,
No: 46 Tepebaşı 34420
İstanbul – Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara

İran Caddesi, No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara – Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel

13, Avenue des Gaulois, 1040
Brussels – Belgium
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 3993
E bxloffice@tusiad.org

Washington D.C.

1250 24th Street,
N.W. Suite Nr. 300,
Washington D.C. 20037 USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.us

Berlin

Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 288 786 300
F +49(30) 288 786 399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris

33, Rue de Galilée 75116
Paris – France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin

Beijing Lufthansa Centre,
Office C-319, Beijing 100016
P. R. China
T +86 (10) 6462 2066
F +86 (10) 6462 2067
E tusiad.china@euccc.com.cn

TÜSİAD
AVRUPA İŞ DÜNYASI
KONFEDERASYONU
BUSINESSEUROPE
ÜYESİDİR

İstanbul
Meşrutiyet Caddesi,
No: 46 Tepebaşı 34420
İstanbul – Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi, No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara – Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
13, Avenue des Gaulois, 1040
Brussels – Belgium
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 3993
E bxloffice@tusiad.org

Washington D.C.
1250 24th Street,
N.W. Suite Nr. 300,
Washington D.C. 20037 USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.us

Berlin
Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 288 786 300
F +49(30) 288 786 399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, Rue de Gallée 75116
Paris – France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin
Beijing Lufthansa Centre,
Office C-319, Beijing 100016
P. R. China
T +86 (10) 6462 2066
F +86 (10) 6462 2067
E tusiad.china@euccc.com.cn

www.tusiad.org

olacaktır. Bu çerçevede, Bakanlar Kurulu tarafından bağımsız denetime tabi tutulması öngörülen şirketlerin kapsamının mümkün olduğunca geniş tutulması, karar sürecinin belirsizliğe yol açmaması ve teklif paketinde, Bakanlar Kurulu tarafından bağımsız denetim kapsamı dışında tutulan şirketler açısından halihazırda yürürlükte olan Kanun'da olduğu üzere zorunlu denetim organı sisteminin benimsenmesi uygun olacaktır.

3. Madde 400 2 inci Fıkrası'nda *"On yıl içinde aynı şirket için toplam yedi yıl denetçi olarak seçilen denetçi üç yıl geçmedikçe denetçi olarak yeniden seçilemez"* denilmektedir. Bu düzenleme ile Kanun orijinal metninde özellikle tercih edilmemiş ve dünyada birkaç ülke dışında uygulaması terkedilmiş olan bağımsız denetçi ile birlikte bağımsız denetim kuruluşunun da rotasyonu uygulaması getirilmektedir. Oysa uluslararası uygulamalara paralel olarak Kanun'da sadece bağımsız denetçinin rotasyonu benimsenmişti. Dünyadaki yaygın uygulamalara bakıldığında; uzun süre denenmiş ve yararından ziyade sakıncaları tespit edilerek terkedilmiş olan denetim kuruluşu rotasyonu yerine bağımsız denetçinin rotasyonun benimsendiği görülmektedir. Fıkranın, bu sebeple Amerika ve Avrupa uygulamaları dikkate alınarak orijinal metinde benimsendiği üzere bağımsız denetçinin rotasyonu olarak bırakılmasında fayda görülmektedir. Diğer bir yaklaşım ise, uygulamada birliğin sağlanabilmesini de teminen; Sermaye Piyasası Kurulu'nun bağımsız denetime ilişkin düzenlemelerinin yer aldığı Seri X, No:22 sayılı Tebliğ ile benimsenen bağımsız denetçi rotasyonunun aynen Kanun'da yer alması olabilir.
4. Teklif paketinde şirket kuruluşu, sermaye artırımı, birleşme, bölünme gibi işlemlerde işlem denetimi ve işlem denetçisinden rapor alma şartını içeren hükümlerin TTK'dan tamamıyla çıkarılması planlanmaktadır. İşlem denetiminin esas kaldırılma sebebinin şirketlere mali açıdan ek bir külfet getirecek olması olduğunu anlıyoruz. Ancak, sermayenin ve diğer menfaat sahiplerinin korunması amacı ile getirilmiş bulunan işlem denetimi kurumunun tamamen kaldırılmasıyla söz konusu işlemlerde denetimin nasıl yapılacağı konusu önemli bir sorun teşkil etmektedir. Nitekim, işlem denetiminin gerçekleştirileceği birleşme, bölünme, sermaye artırımı gibi işlemler için mevcut TTK uyarınca da bilirkişi raporu ve bir YMM ya da SMMM raporu alınıyordu. Bu nedenle işlem denetiminin şirketlere ek bir külfet doğurmayacağı kanaatindeyiz. Yalnızca kuruluş aşamasında işlem denetiminin kaldırılması ve diğer sermayeyi ilgilendiren işlemlerde mutlaka işlem denetiminin korunması gerektiğini düşünüyoruz.
5. Teklif paketi ile birleşme işleminin, birleşme sözleşmesinin ve birleşme raporunun işlem denetçisi tarafından denetlenmesinin esaslarını düzenleyen TTK Madde 148 yürürlükten kaldırılmıştır. Diğer taraftan, teklif paketi ile birleşmede Kanun'un aynı sermaye konulmasına ilişkin hükümlerinin uygulanmayacağını öngören TTK Madde 142'ye ilişkin olarak herhangi bir değişikliğe yer verilmemiştir. Bu çerçevede, teklif paketinin bu şekilde kabul edilmesi halinde, birleşme işlemlerinin herhangi bir şekilde denetime tabi tutulmamaları sonucu doğacaktır. Dolayısıyla, uygulamada karışıklık yaşamamak adına, teklif paketinde düzenleme getirilerek, birleşme işlemlerinin denetime tabi olup olmayacakları; tabi olacaklar ise ne şekilde bir denetim sistemi öngörüleceği hususuna ilişkin olarak açık bir düzenleme getirilmesi uygun olacaktır.
6. TTK'nin getirmeyi amaçladığı kurumsal yönetim ilkelerinden şeffaflık ilkesinin en belirgin olarak ortaya çıktığı düzenleme olan internet sitesi açma ve içeriğini TTK'ye uygun hale getirme yükümlülüğüne ilişkin düzenleme tamamen değiştirilmiştir. Teklif paketinde yer alan değişiklikle yalnızca denetime tabi sermaye şirketleri açısından internet sitesi zorunluluğu getirilmekte ve internet sitesinde yayınlanacak bilgilere de sınırlandırma

getirilmesi planlanmaktadır. Yapılan değişiklikle, şirketlerin her türlü finansal tablolarının ve bunlara ilişkin raporların artık internet sitesinde yayınlanmasına gerek kalmayacaktır. Değişiklik teklifinde yalnızca kanunen yapılması gereken ilanların internet sitesine konulması gerektiği belirtilmektedir. TÜSİAD olarak internet sitesi yükümlülüğünün teklif paketinde öngörüldüğü şekilde değiştirilmesinin, TTK'nin getirmeyi amaçladığı en önemli kurumsal yönetim ilkelerinden bir tanesi olan şeffaflık ilkesini zedeleyeceği ve işlevsiz bırakacağı kanaatindeyiz.

7. TTK Madde 1534'te, TTK Madde 1524'te düzenlenen internet sitesi kurma ve ilgili maddede belirtilen bilgileri internet sitesinde yayınlama yükümlülüğünü düzenleyen maddenin yürürlüğü 1 Temmuz 2013 olarak öngörülmüştür. Bununla birlikte, teklif paketi uyarınca Madde 1524'e yapılan ekleme ile halihazırda internet sitesi bulunan şirketlerin maddede belirtilen bilgileri Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içinde internet sitelerine koymakla yükümlü oldukları ifade edilmiştir. Her ne kadar internet sitesi kurma ve belirli bilgileri yayınlama yükümlülüğünü düzenleyen Madde 1524'ün yürürlüğü, TTK'da 1 Temmuz 2013 olarak belirlenmiş ise de bu maddeye teklif paketin ile sonradan yapılan eklemede halihazırda internet sitesi bulunan şirketlerin maddede belirtilen bilgileri yayınlama yükümlülüğünün yürürlük tarihi olarak maddenin yürürlük tarihinden itibaren üç aylık değil; Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç aylık bir süre öngörülmüştür. Dolayısıyla, teklif paketi ile yapılan bu ekleme neticesinde, kanunun yürürlük tarihi itibarıyla internet sitesi bulunan şirketlerin Madde 1524'de sayılan bilgileri 1 Temmuz 2012 tarihinden itibaren üç ay içinde internet sitelerine koymakla yükümlü olabilecekleri şeklinde bir tereddüt uyanmaktadır. Bu çerçevede, ilgili maddede değişiklik yapılarak; halihazırda internet sitesi bulunan şirketlerin maddede belirtilen bilgileri yayınlama yükümlülüğünün ilgili maddenin yürürlük tarihinden itibaren üç ay sonra yürürlüğe gireceği şeklinde açık bir ifadeye yer verilmesi uygun olacaktır.
8. TTK'de ticari defterlerin Türkiye Muhasebe Standartları'na (TMS) göre tutulacağı düzenlenmekte idi, ancak teklif paketinde TMS'ye göre defter tutma zorunluluğu konusundaki düzenlemelerin metinden çıkarılması planlanmakta ve Vergi Usul Kanunu hükümlerine uygun olarak defter tutulmasına devam edileceği vurgulanmaktadır. Oysa Kanun'un bu düzenlemesi, ülkemizdeki yerel düzeyde benimsene gelen ve uluslararası uygulamalarla oldukça farklılık gösteren muhasebe uygulamalarını "uluslararası genel kabul görmüş muhasebe ilke ve uygulamalarıyla" tam uyumlu hale getirebilmek amacını taşımaktaydı. Bu sebeple Kanun'un ticari defterlere ilişkin bu düzenlemesinin aynen korunmasının ülkemizdeki muhasebe ve muhasebecilik uygulamalarının gelişmesine önemli katkısının olacağını düşünmekteyiz.
9. TTK Madde 88 2 inci fıkrasında yer alan "uluslararası standartlar" ibaresi belirsizlik teşkil etmekte olup, bu ifade ile dile getirilen standartların hangi standartlar olduğu belirtilmelidir. Bu bağlamda, söz konusu standartlarda Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'na (UFRS) uyumun sürdürülmesi gerektiği düşünülmektedir.
10. TTK Madde 553 1 inci Fıkrası'nda yer alan "kusurlarının bulunmadığını ispatlamadıkça" ifadesinin kaldırılması ve "yükümlülüklerini" ifadesinden sonra gelmek üzere "kusurlarıyla" ifadesinin eklenmesi planlanmaktadır. Mevcut düzenlemenin de aksine yönetim kurulu üyelerinin ters ispat yükünü değiştirmeyi amaçlayan işbu değişiklik teklifinin yönetim kurulu üyelerinin özen ve sadakat borcuna dair TTK Madde 369 ile bağdaşmadığını düşünmekteyiz.

İstanbul

Meşrutiyet Caddesi,
No: 46 Tepebaşı 34420
İstanbul – Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara

İran Caddesi, No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara – Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel

13, Avenue des Gaulois, 1040
Brussels – Belgium
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 3993
E bxloffice@tusiad.org

Washington D.C.

1250 24th Street,
N.W. Suite Nr. 300,
Washington D.C. 20037 USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.us

Berlin

Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 288 786 300
F +49(30) 288 786 399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris

33, Rue de Galilée 75116
Paris – France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin

Beijing Lufthansa Centre,
Office C-319, Beijing 100016
P. R. China
T +86 (10) 6462 2066
F +86 (10) 6462 2067
E tusiad.china@euccc.com.cn

TÜSİAD
AVRUPA İŞ DÜNYASI
KONFEDERASYONU
BUSINESSEUROPE
ÜYESİDİR

Zira yönetim kurulu üyesi ile şirket arasındaki bağ vekalet akdine bağlı bir bağ olup, tüm sözleşmesel ilişkilerde BK Madde 96 gereği borçlunun kusursuz olduğunu ispat etmesi kuraldır. Yani burada borçluya isnat edilen bir kusur sorumluluğu bulunmaktadır. Bu nedenle işbu maddede genel kuralın aksinin düzenlenmesinin isabetli olmadığı kanaatindeyiz.

Yukarıda belirtilen değerlendirme ve değişiklik önerilerimizi bilgilerinize arz eder, görüşlerimizi dikkate aldığınız için teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,

(Orijinali imzalıdır.)

Ümit BOYNER
Yönetim Kurulu Başkanı

Bilgi: Ziya ALTUNYALDIZ, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı

İstanbul
Meşrutiyet Caddesi,
No: 46 Tepebaşı 34420
İstanbul – Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi, No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara – Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
13, Avenue des Gaulois, 1040
Brussels – Belgium
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 3993
E bxloffice@tusiad.org

Washington D.C.
1250 24th Street,
N.W. Suite Nr. 300,
Washington D.C. 20037 USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.us

Berlin
Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 288 786 300
F +49(30) 288 786 399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, Rue de Galilée 75116
Paris – France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin
Beijing Lufthansa Centre,
Office C-319, Beijing 100016
P. R. China
T +86 (10) 6462 2066
F +86 (10) 6462 2067
E tusiad.china@euccc.com.cn